

Останні новини

12:36 «Іх тут завжди багато»: українців хочуть позбавити тимчасового захисту в одній з країн ЄС

11:47 «Лугани має бути проклятим на віки»: Сибіга різко відреагував на атаку по Лаврі

11:40 РФ пошкодила залізницю: затримувється низка поїздів по всій Україні

10:54 Вибий один за одним: Тулу накрила мисована атака дрона, ніщо охопив вогонь

10:49 У ЦВК Вірменії підбили підсумки виборів: партія Пашиняна сама сформувє уряд

10:22 «Циркони», балістика і сотні дронів: росія здійснила одну з наймасовіших атак на Україну

10:20 Футболіст збірної України вперше став батьком

Брилл для майбутнього президента та віночок для принцеси: секрети майстрині солом'яних шедеврів з Опішні

12:25 — 7 березня 2026

Ганна ВОЛКОВА, «ФАКТИ»

Олена Опанасюк працює у воєнізованій охороні. Охороняє музей родини Кричевських в **Опішні** на **Полтавщині**. А за «сумісництвом» плете вироби з соломки. Це її хобі. Ось уже двадцять шість років вона практично не випускає з рук цього природного матеріалу.

— *Навіть не пригадую, коли я дивилась телевізор, аби цюсь не плела чи не зшивала при цьому, — усміхається вона. — Тут у мене нема вихідних. Іноді, щоб виготовити якусь унікальну, авторську річ, мені потрібно попередньо зробити тисячу різних деталей, а потім — лише зібрати їх до купи. Якщо не любити цієї справи, то нічого не вийде. Нею треба жити.*

Міль поб'є й миші згризуть: чому не можна використовувати колоски

Пані Олена — членкиня Спільн майстрів народного мистецтва України. Зі звичайної, переважно житньої, соломки вона створює дивовижно гарні речі. Як каже сама майстриня, соломка — це матеріал, який просто грає в руках. З нього можна зробити все: капелюхи, сумки, кошики, вази, підсунники, прикраси, віночки, чільця, сережки, обручі…

Її бабуся, майстриня народної творчості Олександра Великодня, навчала внучку вишивати. Однак це заняття Олену не захопило. Зате вже у дорослому віці, побачивши солом'яні вироби заслуженої майстрині народної творчості України з Харківщини Галини Воловик, вона втратила спокій. Два роки пішло в неї на те, щоб досконало опанувати цю справу, зрозуміти всі її тонкощі.

— *Пригадую, як я пишалася своїм першим серйозним виробом — кошиком, — каже Олена. — Тоді він мені здавався верхом досконалості. А зараз дивлюсь на нього й бачу, який він кособокий та незграбний. Тепер його не показала б нікому…*

Жоден учитель, говорить жінка, не видасть власних секретів соломоплетіння. А їх досить багато. Скажимо, поєднувати в одній деталі треба лише однакові за товщиною й гнучкістю соломинки, інакше деталь вийде нерівною. Особливо це видно у дрібних речах, скажимо, в німбах на ангелах-оберегах.

Тому, перш ніж узятися за роботу, майстриня сортує соломку за товщиною, довжиною, кольором, м'яккістю, гнучкістю…

Поєднувати в одній деталі треба лише однакові за товщиною й гнучкістю соломинки, інакше вона вийде нерівною. Особливо це видно у дрібних речах

А до того вона зрізає жито чи пшеницю в міру їхнього достигання. Зернові вирощує самостійно, на власному городі, без додавання гербіцидів. Обов'язково скошує серпом, як робили у давні часи, обрізає колоски, після чого в'яже у снопи й сушить під стріхою.

— *Солома з колосками підходить лише для обережів та декоративних сноплів. Такі зернові потрібно зрізати ще у стані цвітіння, — пояснює майстриня. — У декоративних виробах колоски, що вже наливаються, почнуть осилатися, а зерно можуть погризти миші чи міль побити.*

Якщо зрізати жито зеленим, то висушена соломка матиме зеленуватий відтінок. Якщо зрізати трохи пізніше, через тиждень, то вона буде білою. Ще пізніше — жовтою. Останній зріз завжди має коричневий відтінок.

Окрім того, існує багато способів підсилити колір, надати йому яскравості. Дехто, щоб соломка стала білою, вимочує її в нашатирному спирті чи пергідролі. Пані Олена — за натуральність, тому висвітлює її на сонці. Опіслам фарбує у відварі або цибулиння, або горіхової шкаралупи, чи в марганці. Лише зрідка використовує анлінові фарби. Темні виходять завжди присмалюванню праскою.

Кольорову соломку пані Олена використовує переважно в ексклюзивних виробах. Дуже гарний вигляд вона має у в'ятах, композиціях.

Для еластичності соломку треба проварити чи пропарити. Вона часто йде на брилі. З такої соломки вироби можна гнути й складати, як заводно, — вони не ламаються й не втраять форми.

Важливо також правильно використовувати природну товщину соломинки. Для жіночих капелюхів майстриня бере верхні частини стебла — ті, що ближчі до колосків, бо вони ніжніші. А для чоловічих брилів — середню частину. Грубіша соломка — та, що від кореня, — йде для виготовлення кошків, сумок, підставок під тарілки або чашки, цукерниць тощо. З нею важче працювати — болять пучки.

*“**Читайте також: [Мода минула, димарі лишились: майстер-світлочка з Полтавщини прикрашав труби на будинках справжніми витворами мистецтва](#)**”*

Що робити, якщо коза прогризе капелюх?

— **Над чим ви зараз працюєте?** — запитує пані Олену.

— *Невдаєш в Опішні відбудеться фестиваль веснянки, на який я запрошена. Тому плету на продаж чоловічі брилі. Це чи не найхоровіший товар. Влітку взагалі нарзхвват ідуть.*

— **За які гроші продасте?**

— *Залежить від ширини крисів. Є вузькі, середні й широкі. Є козацькі брилі, а є гусарські сомбреро… Середня ціна — 700–800 гривень.*

— **Які товари найдорожчі?**

— *Ексклюзивні, звісно. Ті, які не повторюються. Є такі покупки, для яких це дуже важливо. Хтось купує дешеві, ходові речі, а хтось полюбляє вишукані. Тому ціни різні, залежно від категорії.*

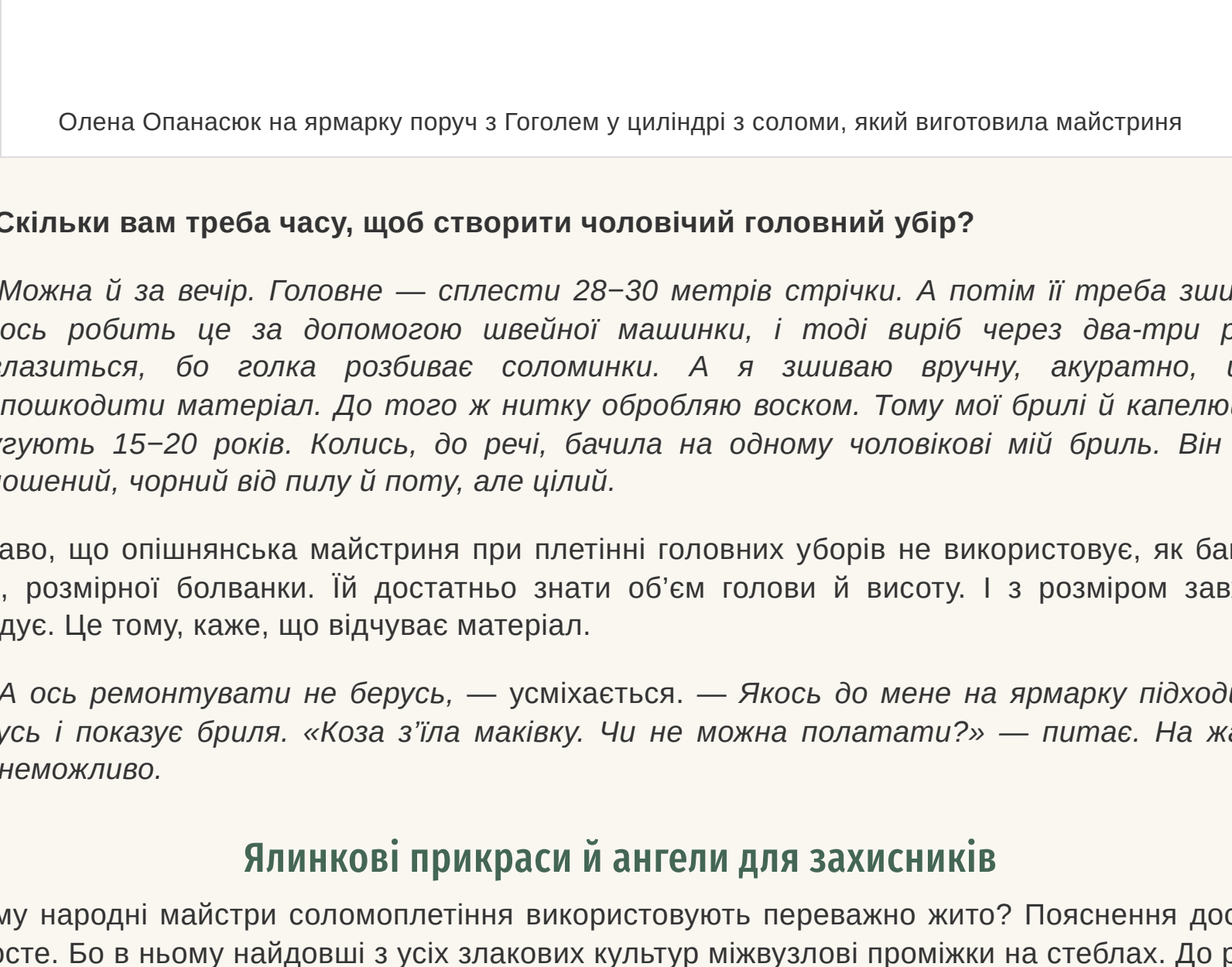
— **А це правда, що принцеса Уельська Кейт Міддлтон має солом'яний віночок вашої роботи?**

— *Правда. Років вісім тому до мене звернулися представники посередницької фірми, що працюють з народними ремеслами й відправляють речі за кордон, і попросили сплести великий кольоровий вінок для принцеси за фотографією. Я працювала над ним два з половиною місяці. Втім, на Кейт його не бачила.*

— **І Віктор Ющенко, кажуть, був вашим покупцем?**

— *Так. Це ще коли він керував Національним банком й приїжджав на Сорочинський ярмарок. А мене туди як майстриню народної творчості щороку запрошували. Подарувала йому невеликий сувенір, а він пробаб в мене розкішний бриль.*

Міі вироби ручної роботи є й в інших українських політиків, а також у Національному музеї-заповіднику українського гончарства в Опішні, а їхні фото — у багатьох каталогах. Скажимо, одна з моїх авторських робіт — «Янгол» — представлена в каталозі виставки творів майстрів народного мистецтва Полтавщини.

Олена Опанасюк на ярмарку поруч з Гоголем у циліндрі з соломки, який виготовила майстриня

— **Скільки вам треба часу, щоб створити чоловічий головний убір?**

— *Можна й за вечір. Головне — сплести 28–30 метрів стрічки. А потім її треба зшити. Хтось робить це за допомогою швейної машинки, і тоді виріб через два-три роки розлазиться, бо голка розбиває соломинки. А я зшиваю вручну, акуратно, щоб не пошкодити матеріал. До того ж нитку обробляю воском. Тому мої брилі й капелюшки служать 15–20 років. Колись, до речі, бачила на одному чоловікові мій бриль. Він був заночений, чорний від пилу й поту, але цілий.*

Цікаво, що опішнянська майстриня при плетінні головних уборів не використовує, як багато хто, розмірної болванки. Їй достатньо знати об'єм голови й висоту. І з розміром завжди вгадує. Це тому, каже, що відчуває матеріал.

— *А ось ремонтувати не беруть, — усміхається. — Якщо до мене на ярмарку підходить відус і показує бриля. «Коза з'їла маківку. Чи не можна полатати?» — питає. На жаль, це неможливо.*

Ялинкові прикраси й ангели для захисників

Чому народні майстри соломоплетіння використовують переважно жито? Пояснення досить просте. Бо в ньому найдовші з усіх злакових культур міжвузлові проміжки на стеблах. До речі, всі вузли (їх на стеблині, що сягає до метра й більше, 5–7) вирізають і викидають.

Я думала, пані Олена на своєму городі вирощує жито замість картоплі. А вона сміється:

— *Та ні, хіба що соток дві засіваю. Цього досить на цілий рік. Потроху підсіваю пшеницю, овес і льон, які також використовую в роботах. Вони дають гарні відтинки.*

Серед унікальних виробів Олени Опанасюк особливе місце займають ялинкові прикраси. Колись вона наряджала ними свою ялинку, а потім виготовила для Літературно-меморіального музею В. Г. Короленка у Полтаві. Іграшки у вигляді сніжнок, зірочок, дзвіночків, шишечок, ангелочків відтворюють традиції новорічних святкувань більш ніж столітньої давнини.

Пані Олена навіть підставки для тарілок (підсунники) та під чашки перетворює на маленькі шедеври.

Всі ці побутові речі її оточують вдома, багато що вона дарує. А їхня кількість лише зростає, бо майстрині замовляють то одне, то інше. Найчастіше вона щось плете саме під замовлення.

*“**Читайте також: [«Я створюю картини-обереги з насіння», — майстриня Наталія Тесленко](#)**”*

— *Раніше я ледь не всю Україну об'їздила, була учасницею багатьох міжнародних заходів, — розповідає. — Було, як вихідні, так і їду кудись… Мене скрізь запрошували з моїми виробами: на виставки, конкурси, свята. Навіть на Євро-2012 у Донецьк… Маю купу грамот, подяк, нагород.*

А скільки майстер-класів провела для дорослих і дітей, групових й індивідуальних!

Майстер-класи в Олени Опанасюк досить короткі, але результативні. Вона не показує, як плести брилі, бо це забарна робота, яка новачкам швидко набридає. За короткий час можна сплести бриля хіба що на ляльку, але це не цікаво. Учням важливо вийти з заняття з готовим виробом, який можна буде носити чи поставити вдома. Тому звичай вона вчить плести обручі, підкови, ангелочків, дзвіночки…

— **Не боїтесь конкурентів?**

— *У кожного майстра свій почерк. Навіть якщо стоять поряд десять однакових виробів десятків майстрів, то всі вони будуть різні. А покупець вибере те, що відповідає його смаку й гаманцю.*

— **Що вам найбільше подобається у вашому захопленні?**

— *Є досить багато подобається кощчок: цюти, п'ять, шість, сім соломинок… Глоске, об'ємне… А мені подобається опанувати нові техніки.*

Ще пані Олена виготовляє сувеніри у вигляді ангелів-охоронців з синьо-жовтими стрічками й передає їх через волонтерів для наших захисників.

Пані Олена виготовляє сувеніри у вигляді ангелів-охоронців і передає їх нашим захисникам

— *Молюся за кожного, щоб повернулись живими й здоровими. І з перемогою! — каже.*

Раніше в інтерв'ю «ФАКТАМ» майстриня з керамічної флористики Юлія Олійник розповіла про те, як створює красу, яка нікого не залишає байдужим.

Фото, відео Ольги Усанової та зі сторінок Олени Опанасюк у фейсбуці

Читайте нас у [Facebook](#)

📞 2390

◀ До змісту розділу

Побачили помилку? Виділіть її та натисніть CTRL+Enter

🖨️ Друкована версія 📄 Лист редакторів 📁 Поскаржитися

[f](#) [Поділитися](#) 0 [📧](#) [Поділитися](#) [🐦](#) [Твітнути](#)

ЗАРАЗ ЧИТАЮТЬ

Українців змусять встановити вдома другий лінійний електронетрелі: кого це стосується	Газ для українців різко подорожчає: тарифи зростуть вже цієї осені	Терезам — «Двійка Мейв» та рівновага за будівню цієї Стріпчарки — «Трійка Желів» погляду у майбутнє: зарп-прогноз на 15 червня	Овнам потрібно скласти план закриття борів, Сидірчанам — відмовитись від невіданих: фінансовий прогноз на тиждень з 15 по 21 червня
---	--	--	---

Новини партнерів

Мапа сайту					
Україна	Світ	Культура	Книга рецептів	Історія сучасності	Іменинники дня
Новини	Пряма лінія	Шоу-бізнес	Люди та звірі	Наука та технології	Гороскоп
Політика	Блоги	Журнал дня	Життєві історії	Клуб споживача	Курс валют
Гроші	Спорт	Суспільство	23 роки потому	Зачитайте у Facebook	Фотографія
Поліція	Футбол	Стиль життя			Погода

Реклама | [Передплата](#) | [Контакти](#) | [Привітання і співчуття](#) | [Статьва](#) [Користування сайтом](#) [фактуха](#)

© 1997—2026 «ФАКТИ та коментарі»
Усі права на матеріали сайту опорюються у відповідності до законодавства України.
Матеріали під рубрикою «На правах розсліду», «Розсліду», а також позначені символами публікуються у якості реклами та мають інформаційно-комерційний характер.